

Noen betraktninger rundt ”hvit lyd” – et verk av Liv Zachrisson og Martine Linge

”hvit lyd” er et verk som viser tiden for betrakteren; både som bevegelse og erfaring.

Men kanskje mest av alt er ”hvit lyd” et paradoks; det er ingen lyd og det er ikke hvitt.

Rommet er mørklagt, bortsett fra noen få, definerte lyskilder og videoprojiseringer.

”hvit lyd” unndrar seg en entydig tolkning og det er det som gjør verket interessant.

Er det en skulptur eller en installasjon? Det er ingen skulptur i tradisjonell forstand.

Umiddelbart er det heller ingen utpreget installasjon, i det minste ikke dersom man tenker seg at installasjon er noe man kan bevege seg i og omkring. ”hvit lyd” er både inviterende og avstengt. Vi står utenfor og blir ved den. Vi beveger oss langs den og både fornemmer og ser dens utstrekning i tid og rom. Den strekker seg så å si i hele rommets lengde (som er nesten 18 meter). ”hvit lyd” fremstår som et massivt, frittstående relieff. Det er både en vidde og dybde.

”hvit lyd” er stille, men ikke rolig. I den ene enden, opp mot veggen står en rektangulær plate hvorpå det projiseres en video. Et hvitt klede beveger seg opp og ned i sakte, bølgende bevegelser. I den andre enden, nede på gulvet, bak noen bord er det et mindre, men tilsvarende bilde.

Bord og duker er elementer som hører til intimsfæren, men de kan også betraktes som bilder på dialog. Det er ulike typer bord; salongbord, kjøkkenbord, kaffebord, hjørnebord for å nevne noen. Dukene er pent sammenbrettet i stabler på enkelte steder i installasjonen. De er for bruk, men ikke i bruk. Vi ser dem i videoprojiseringen på veggen som et bølgende bilde.

På enkelte bord ligger det rekker og grupper av gipsavstøpninger tatt av venners og kollegers hender. Unike og særpregete som bordene, hvite som dukene.

Kaos eller kosmos? ”hvit lyd” har et klart frontalt perspektiv og fremstår ved første øyekast som kaotisk. Dét er noe av det fine ved verket, fordi kaoset viser seg å være tilsynelatende.

Det vi ser er den stramme strukturen i hvordan bordene er plassert på og i forhold til hverandre, og hvordan disse strukturene – når vi betrakter dem – kan reduseres til enkle geometriske former og et spill mellom horisontale og vertikale linjer. Interessante aspekter knyttet til forholdet mellom det maskuline og det feminine. Bord og duker er elementer tradisjonelt knyttet til intimsfæren og det feminine. Bordenes og gipsavstøpningenes harde karakter kontrasteres mot dukenes myke stoff. Den stramme geometriske formen – den bevisste sammenstillingen og stablingen av bordene – kan leses som et uttrykk for en maskulin kultivering.

”hvit lyd” synliggjør de binære poler i språket og tenkningen som er karakteristisk for den vestlige kultur. Enkelt fremstilt kan det feminine sies å representere natur, det irrasjonelle, kropp og det avvikende. Motsatt vil det maskuline da representere kultur, det rasjonelle, hode og den symbolske orden.

I betraktningen av ”hvit lyd” er det et sett av dikotomier som viser seg. Det oppstår Det jeg skriver er ikke sant, det er ikke slik virkeligheten er. Men som en betraktningsmåte er den fullt ut gyldig.

Så enkelt og likevel så komplisert. Eller var det omvendt?

Museumsleder Vigelandmuseet Jarle Strømmodden